

اسلام و دموکراسی در ترکیه

نیلوفر گوله / برگردان: علی محمد طباطبایی

هراس وجود دارد که حجاب نه فقط مشروعیت کسب خواهد کرد بلکه برای تقویت اسلام محافظه کارانه در برابر دیگران به ویژه در برابر دانش آموزان غیرمحبوبه در دانشگاه‌های آناتولی مورد استفاده قرار خواهد گرفت. بیم آن می‌رود که چنانچه سکولاریسم در موقعیت اقلیت قرار گیرند نه فقط رعایت حقوق زنان متوقف گردد که زنان تحت تأثیر موج فزاینده اسلام و نقش‌های سنتی جنسیت مرغوب گردیده و سرکوب شوند. «دختران آتاتورک» اکنون نگران آزادی دختران خود هستند. از این رو بسیاری از سکولارها از مقاصد حزب عدالت و توسعه می‌ترسند از حزبی که در آخرین انتخابات اکثریت را به دست آورده است و از این که شاید آنها دارای یک برنامه پنهانی برای ارتقاء فرهنگ محافظه کارانه باشند.

غلبه بر سیاست وحشت

هیچ کدام از این استدلال‌ها را نمی‌توان غیرقابل طرح اعلام نمود، به ویژه در پرتوی قدرت اسلام سیاسی و روش‌های قهری در کشورهای همسایه. اصولاً مسئله‌ی تاریخ، مهندسی اجتماعی نیست، و نیروی دموکراسی باید امکانات برای آینده را بگشاید و عمل و عکس‌العمل در میان نیروهای رقیب و در حال مجادله را افزایش دهد. لیکن تداوم پذیرد دموکراسی مستلزم غلبه بر سیاست هراس و سوء ظن است و از جمله در میان زنان. امروزه زنان بخشی از نیروهای کثرت‌گرایی هستند. ذهنیت‌ها و میانجی‌گری‌های آنها چه در خصوص زنان سکولار و چه دینی پویایی سیاسی در ترکیه را تحت تأثیر قرار می‌دهد. آنچه ما از ترکیه امروز می‌آموزیم این است که تنش‌ها میان سکولاریسم و اسلام خود را در قلمروی زندگی روزمره و سیاست‌های جنسیتی آشکار می‌سازد.

مسائل اسلام و سکولاریسم صرفاً مسائل کشوری و سیاست‌های مردانه نیست، بلکه بیش از هر چیز تبدیل به مسائل زنان می‌شود. ما می‌توانیم امیدوار باشیم که حضور تضمین یافته زنان در عرصه عمومی و آزادی خود بتواند ضامن کثرت‌گرایی و تنوع باشد.

به راه افتاده بود و آنهم به خاطر سوابق اسلامی او و زن محجبه‌اش به طور آشکار روشن شده است. هر چند علی‌رغم این حمایت و پشتیبانی جامعه مدنی از سکولاریسم، شعارها و پرچم‌های ناسیونالیستی که به طور گسترده در این تظاهرات مورد استفاده قرار گرفت نیز ویژگی‌های ملیت‌گرایی و هدایت‌شده توسط حکومت از سکولاریسم ترکیه را فاش ساخته‌اند.

سکولاریست‌های «دموکرات» و «نه چندان دموکرات» بحث درباره مسئله حجاب سکولاریسم را در معرض یک آزمون بزرگ قرار داده است و اختلاف نظر میان سکولاریست‌های لیبرال و مستبد را آشکار ساخته. در حالی که سکولاریست‌های افراطی مدعی برقراری مجدد نظم هستند (حتی اگر لازم باشد با نیروی نظامی) اما لیبرال‌ها میلیتاریسم سکولاریستی و ناسیونالیسم جمهوری خواهانه را مورد انتقاد قرار می‌دهند. آنها گسترش حقوق دموکراتیک و آزادی بیان را نشانه رفته و از اصلاحات دموکراتیک پیشین که برای عضویت ترکیه در اتحادیه اروپا انجام شده بود حمایت می‌کنند.

مصوبه جدید کسانی را فریب داده است که در انتظار مجموعه‌ای از قوانین مرتبط با هم بودند که می‌توانست تغییرات قانونی آزادی بیان را وسیع‌تر کند برای مثال از طریق حذف قانون بر ضد «اهانت به ملیت ترک».

شدت‌گیری مطالبات اسلامی؟

قانون جدید مبتنی بر استدلال‌های دینی نیست، بلکه بر عکس بر مباحثه‌های ضد تبعیض قرار دارد و در جهت دستیابی برابر به آموزش عالی است و علاوه بر آن در هماهنگی با هنجارها و معیارهای اروپایی و آزادی در قواعد پوشش. لیکن در همه جا نمی‌تواند بر خط و مشی‌های وحشت و سوء ظن غالب شود. بسیاری از این می‌ترسند که پایان ممنوعیت حجاب در حکم اولین گامی است که راه را برای شدت‌گیری مطالبات اسلامی باز می‌کند و حجاب اسلامی را در مکان‌هایی به غیر از دانشگاه‌ها مانند مدارس دولتی، پارلمان و در میان کارمندان دولت و اهل تخصص گسترش می‌دهد. مسئله دیگر آن که این

در ترکیه ممنوعیت حجاب اسلامی در دانشگاه‌ها توسط پارلمان لغو گردید، اما مجادله در عرصه عمومی همچنان ادامه دارد و جامعه ترکیه را به دو قطب کاملاً مخالف تقسیم کرده است. در حال حاضر در میان سکولارها این نگرانی افزایش می‌یابد که حقوق زنان نه فقط رعایت نشود که در زیر فشار امواج فزاینده فرهنگ دینی و محافظه‌کار به طور کامل نادیده گرفته شود.

زنانی که از حامیان حجاب اسلامی هستند خود را از الگوهای سکولار آزادی‌فیمینستی دور می‌سازند، اما به همان اندازه نیز از تفسیرهای مردانه از قواعد اسلامی، آنها مظهری از گسست و جدایی از چارچوب‌های خود تعیین‌گرایی سکولار و فمینیستی و به همین ترتیب از نسخه‌های دینی مردانه هستند. آنها خواهان دستیابی به آموزش سکولار هستند و مسیرهای زندگی جدید را که با تعیین نقش‌های سنتی جنسیتی مطابقت ندارد دنبال می‌کنند، شیوه‌ای که هم مد روز باشد و هم دیندارانه.

آنها در تلاش برای عبور از مسیرهایی هستند که بتوانند هم مسلمان باشند و هم در عین حال مدرن و بتوانند هر دوی آنها را در گروگن کنند.

حجاب اسلامی نشانه‌ای از قدرت‌گیری؟

معانی ریشه دار گذشته از نماد پوشش سر و صورت زنان در اسلام دستخوش تغییر و دگرگونی قرار گرفته است: از تسلیم زنان مسلمان که در کنج خانه‌ها منزوی هستند تا زانی دارای اعتماد به نفس و فعال در محیط‌های بیرون از خانه. پوشش سر و صورت که پیشتر نشانه‌ای از ننگ و حقارت بود در پروسه‌ای در حال تحول به نشانه‌ای از قدرت و حیثیت زنان مسلمان تبدیل می‌شود. این قیفا چالشی است نسبت به مفاهیم سکولار از آزادی و رهایی زنان اما همچنین نسبت به اسلام مردانه، که پوشش سر و صورت زنان را با تسلیم در برابر قدرت و اقتدار خود یکی می‌داند. تظاهرات علنی بر ضد مصوبه جدید که تشکل‌های زنان آنها را به راه انداخته بودند چهره‌ی دیگر زنانه‌ی این بحث را نشان می‌دهد، یعنی همان چهره‌ی سکولاریسم ترکیه را. آن شکل از سکولاریسم که به عنوان اصولی برای کشوری مبتنی بر نظام جمهوری به مرحله عمل درآمده است، غالباً به عنوان یک ایدئولوژی «از بالا به پائین» تلقی گردیده که با ریشه‌های سکولاریسم بیگانه است و در واقع ملهم از لائیسسته فرانسوی می‌باشد و تصور می‌شود که اگر قدرت ارتش از آن حمایت نکند محکوم به نابودی خواهد بود. در دهه گذشته ما شاهد آن بودیم که سکولاریسم یک ارزش بومی است و توسط سازمان‌های اجتماعی زنان مورد حمایت قرار می‌گیرد و از سیاست‌های کشوری تا خیابانی در نوسان است. این‌ها همگی توسط تظاهرات مردمی که میلیون‌ها انسان را به دور خود جمع نموده و از یک شهر به شهر دیگری گسترش یافت و از جمله آنها تظاهرات در تابستان ۲۰۰۷ بود که بر ضد کاندیداتوری ریاست جمهوری عبدالله گل

در ترکیه، نبرد در حوزه عمومی میان گروه‌هایی با تفسیرهای متفاوت از سکولاریسم ادامه می‌یابد. حجاب اسلامی به عنوان آشکارترین نماد از اسلام‌گرایی در سه دهه گذشته برای سکولاریسم و برابری جنسی در حکم یک تهدید در آمده است، یعنی برای همان دو ارزشی که توسط کسانی گرامی داشته می‌شوند که نسبت به میراث مدرنیته جمهوری خواهانه آتاتورک وابستگی‌خالصانه دارند.

جنبه جنسیتی سکولاریسم ویژگی درونی نوگرایی در ترکیه است. لائیسسته (که از نوع فرانسوی آن الهام گرفته شده است) به معنای اراده قوی کشور جمهوری برای حمایت از یک عرصه عمومی است که در آن دین غایب است اما زنان حاضر. چه اصلاحات فراهم آورنده حقوق قانونی بوده باشد (براندازی قانون شریعت و گزینش قانون مدنی خانواده) یا حقوق سیاسی (حق رای و امکان نمایندگی برای زنان) یا حقوق آموزشی (مدارس مختلط دخترانه و پسرانه) در هر حال تمامی اینها زیربنای پیوند جمهوری خواهانه سکولاریسم و حقوق زنان را تشکیل داده بود.

تغییر الگو

از ابتدای برقراری جمهوری در ترکیه، زنان سازندگان یک حوزه عمومی سکولار و یک شیوه‌ی جدید زندگی (بخوانید شیوه‌ی زندگی به سبک غرب) بودند. اما مسئله حجاب تصورات تثبیت شده از مدرن، سکولار و فمینیست را بر هم زده است. حجاب اسلامی (یا روسری) در یک نماد واحد، هم‌دینداری و پرهیزکاری شخصی و هم تأکید علنی بر تفاوت بودن اسلامی را با هم یکی می‌کند. تمایزگذاری میان معانی فرهنگی و سیاسی از معانی دینی دشوار است. کسانی که مخالف حجاب اسلامی هستند میان مسلمانان «خوب» که باورهای «اصیل» را به نمایش می‌گذارند و دیگرانی که نمادگرایی «سیاسی» آن را مورد بهره‌برداری قرار می‌دهند تفاوت قائل می‌شوند.

حجاب زنان کشاورز، زنان طبقه کارگر یا مادرزرها به عنوان حجاب سنتی و پرهیزکارانه تلقی می‌شود و از این رو قابل پذیرش است. برعکس، حجاب زنان جوان احساسات، خشم و بی‌زاری شدید را بر می‌انگیزد آنهم تا درجه‌ای که تفکیک زمانی (دین به عنوان یادگاری از گذشته) و مکانی (دین در حاشیه) و تمایزگذاری‌های طبقاتی میان سکولار و دینی ناپدید می‌شود. دستیابی زنان به آموزش بالاتر این ایده را که سکولاریسم همان مدرنیته است به چالش می‌گیرد.

کلیسای ایرانیان

خدا، محبت است

کلیسای ایرانیان

www.kelisa-iranian.com

در پنج شهر سانی ول، فریمان، ساکرامنتو، والنات کریک و فرزنو

برای کودکان، نوجوانان و جوانان

دوره ۲ ساله برای تربیت خادم

جلسات کلیسایی:

برنامه‌های متنوع:

کالج الهیات:

«خلقت تازه»

با تبریک ایام فرخنده نوروز که طبیعت از نو زاده می‌شود و خلقتی تازه می‌یابد بجاست نگاهی به این موضوع بیندازیم که چرا علاوه بر جهان آفرینش، خود انسان نیز سخت نیازمند خلقتی تازه است. خلقتی که جز در مسیح و از طریق صلیب و قیام او میسر نیست. کلام خدا می‌گوید اگر کسی در مسیح باشد خلقتی تازه است. چیزهای کهنه در گذشت هان همه چیز تازه شده است، (دوم قرنتیان ۵:۱۷) کتاب مقدس با شرح آفرینش خدا آغاز می‌شود. خدا جهان را به واسطه کلام خود آفرید، ولی آفرینش نیکوی خدا در اثر گناه انسان به فساد و تباهی گرفتار آمد و علت واقعی همه مصائب و مشکلات انسانها نیز همین است.

کلام خدا می‌گوید که جهان خلقت در اثر دچار شدن به فساد درد می‌کشد و چشم انتظار رهایی است. اما خدا در کتاب تورات توسط اشعیاء وعده خلقتی نوین را داد. این خلقت تازه خدا نیز مانند خلقت نخست به واسطه عیسی مسیح که کلام مجسم خدا است انجام می‌شود.

در خلقت نخست خدا، آفرینش انسان نقطه اوج خلقت بود و در خلقت تازه خدا. آفرینش انسانی نو نقطه آغاز خلقت است. خدا نخست انسانی نو می‌آفریند و سپس به وسیله این انسان تازه همه خلقت را تازه می‌کند. درست همانطور که عامل خرابی انسان بود عامل شفا و آزادی هم انسان است. البته انسان تازه که در مسیح خلق می‌شود.

(عیسی مسیح میفرماید: من نان حیات هستم کسی که نزد من می‌آید هرگز گرسنه نشود و هر که به من ایمان آورد هرگز تشنه نگردد.)

یوحنا ۶:۳۵

کلیسای ایرانیان سانی ول

یکشنبه‌ها ساعت ۱۰ صبح به زبان فارسی

برنامه مخصوص نوجوانان و جوانان: ۱۰ صبح به زبان انگلیسی

The English Church

محل عبادت: 740 E. Arques Ave., Sunnyvale, CA 94085

Tel: (408) 732-7070 • Fax: (408) 732-7575

کلیسای ایرانیان فریمان

یکشنبه‌ها ساعت ۱۰:۳۰ بعدازظهر

محل عبادت: Evangelical Free Church

505 Driscoll Rd., Fremont, CA 94539

(510) 770-9000

کلیسای ایرانیان فرزنو

یکشنبه‌ها ساعت ۲ تا ۳:۳۰ بعدازظهر

محل عبادت: Iranian Church

2297 E. Shephard, Fresno, CA 93720

(559) 999-7096

کلیسای ایرانیان ساکرامنتو

یکشنبه‌ها ساعت ۱ بعدازظهر

محل عبادت: Sunrise Community Church

8321 Greenback Lane, Fair Oaks, CA 95628

(916) 600-4910

برنامه تلویزیونی ساکرامنتو کاتی، پنجشنبه‌ها از کانال ۱۸: ساعت ۶:۳۰ تا ۷ شب

کلیسای ایرانیان والنات کریک

یکشنبه‌ها ساعت ۷ بعدازظهر

محل عبادت: Iranian Church

2303 Ygnacio Valley Rd., Walnut Creek, CA 94598

(925) 817-7374